

Titel: Kapitel II.

Citation: "Kapitel II.", i *1880/1881: Lovforslag*. Onlineudgave fra Lovforarbejder:
<https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-r08-shoot-chptrd1e4174/facsimile.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: 1880/1881: Lovforslag

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

- a) Tre aarlige Ydelsler eller Indtægter erhvervede, betingede eller tilfagte for bestandig, eller for flere end de ved Rettighedens Stiftelse levende Personers Livstid, eller for et bestemt Tidrum, der ikke er kortere end 25 Aar, bliver Værdien af Rettigheden at sætte lig med det 25dobbelte af et Aars Beløb.
- b) Tre aarlige Ydelsler eller Indtægter erhvervede, betingede eller tilfagte for en Enkeltid eller flere ved Rettighedens Stiftelse levende Personers Livstid eller ibrigt paa ubestemt Tid, sættes Rettighedens Værdi lig med det 25dobbelte af et Aars Beløb.
- c) Kunne Ydelsler eller Indtægter ikkun oppebæres et bestemt Antal Gange, sættes Rettighedens Værdi lig med en enkelt Ydelses Beløb taget dette Antal Gange, dog ingen- sinde over 25.

Ved Anvendelsen af de i Littr. a og b indeholdte Forstrifter ses der alene hen til, hvad Ydelslerne eller Indtægterne tilfammentagne udgjøre for et Aar.

Et Beløb af aarlige Ydelsler eller Indtægter ikke lige stort de forskjellige Aar, tages Gjennemsnitsbeløbet som Enhed.

§ 11.

S de i de tvende foregaaende Paragrafer omhandlede Tilfælde er Rettens Afgjorelse, forsaavidt den gaar ud paa at erklære sig kompetent til at paa kjende Sagen, ikke Gjenstand for Paaanke; nægter Retten at antage Sagen, er dens Afgjorelse Gjenstand for Beværing til høiere Ret.

Kapitel II.

Om Foræthing.

§ 12.

Følge de i dette Kapitel indeholdte Forstrifter i Forbindelse med §§ 399, 410, jfr. §§ 411, 417, 419, 421, 567, 620 og 635 afgjøres det, ved hvilken af flere Retter i første Instans af samme Art (Underretter eller Landsretter) en Sag skal anlægges.

§ 13.

Retssager skulle anlægges ved Sagsøgers Hjemthing, medmindre Loven hjemler Undtagelse herfra.

§ 14.

Hjemthinget er den Ret, i hvis Kreds Sagsøgte bor. Derjom Sagsøgte har Bopæl i flere forskjellige Retstredse, anses han for at have Hjemthing i dem alle.

Indblanding, som ikke har Bopæl nogetsteds i Riget, kan sagsøges ved Retten paa det Sted, hvor han opholder sig ved Sagens Anlæg, eller, derjom han ikke nogetsteds i Riget antreffes og heller ikke vides at have Bopæl i Udlandet, ved Retten paa det Sted, hvor han vides sidst at have opholdt sig.

§ 15.

Danske Gesandter ved fremmede Hoffer saavel som andre med Territorialitetetret forsynede danske Embedsmænd, der ifølge deres Embedsforordning have Bopæl i Udlandet, anses for at have Hjemthing i Kjøbenhavn, forsaavidt de ikke vedligeholde Bopæl for sig eller Familie paa noget andet Sted i Riget. Det Samme gjælder, indtil anderledes bestemmes, om danske Underaalter, som ifølge traktatmæssige Bestemmelser ikke kunne sagsøges i det Land, hvor de have Bopæl.

§ 16.

Stiftelser, Kommuner, Korporationer saavel som Selskaber og Foreninger, være sig med politiske eller sociale eller med rent formuereliggende Formaal, have, forsaavidt ikke Andet retslydigen er fassat i de for dem gjældende Bestemmelser, Hjemthing i den Retskreds, hvor deres Bestyrelse har sit Sæde. Firmaer, Selskaber og Foreninger, der ifølge Lov af 23de Januar 1862 § 2 Nr. 1 og § 6 Nr. 1 ere pligtige at opgive et Hjemsted, have Hjemthing ved dette Steds Ret.

Retsfager, der angaaende Forenings- eller Selskabsanliggender reises af Foreningen eller Selskabet mod de enkelte Medlemmer eller opstaa mellem disse indbyrdes, kunne anlægges ved Korporationens, Foreningens eller Selskabets Hjemthing.

§ 17.

Sager imod Staten kunne anlægges ved den Ret, i hvis Kreds den Embedsmand, som paa Statens Vegne bliver at stævne, har sit Embeds kontor, eller hvor Middepunktet for hans Embedsvirksomhed er.

§ 18.

Naar Noget for at udøve Handel, Fabrikvirksomhed, Befordring af Gods eller Personer, Assurance eller anden Næringsvei holder Etablisement eller fast Agentur, hvorfra Retshandler affluttes umiddelbart med Kredtmand, kunne Retsfager i Anledning af de fra Etablisementet eller Agenturen affluttede Retshandler anlægges mod ham ved den Ret, under hvilken paagjældende Etablisement eller Agentur har sit Sæde, selv om han ikke der har Hjemthing.

§ 19.

Den, der ved Forvalter eller paa anden Maade ved egne Høll lader drive en Kjøb- stads- eller Landeindom som selvstændig Vædrift, kan i Sager hidrørende fra denne Vædrift søgges paa det Sted, hvor Eiendommen er beliggende.

§ 20.

Personer, der som Lyende, Fabrikarbeidere, Gaandværkere, Værlinge, Studerende, eller af anden Grund for længere Tid opholde sig udenfor deres Hjem, kunne søgges paa dette deres Opholdssted i Anledning af der paadragne Forpligtelser.

Det Anførte skal ogsaa gjælde om Militærpersoner, der aftjene deres Værnepligt, Straffanger og Varetægtsarrestanter, Sindsyge og andre Personer, som have et ikke i deres egen fri Beslutning grundet Ophold for længere Tid udenfor deres Hjem.

§ 21.

Sager angaaende Retligheder over urørlige Ting — være sig Eiendomsret, Pantet, Brugsretligheder, Servitutretligheder, Grundbyrderetligheder eller andre — skulle anlægges ved den Ret, under hvilken Eiendommen er beliggende.

Søgesmaal, hvorved Fordringer, der ere forbundne med Pant i fast Eiendom, eller hvorved enkelte forfaldne Grundbyrder indtales, kunne anlægges paa det Sted, hvor den behæftede eller behæftede Eiendom er beliggende.

Ligger en fast Eiendom i flere Retskreds, anses den med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvor de i denne Paragraf omhandlede Sager skulle eller kunne anlægges, for at være beliggende i den Retskreds, hvorunder Eiendommens Bygninger, navnlig Stuehuset, hore. Findes saadanne ikke eller er Stuehuset beliggende i flere Retskreds, kan Sagen efter Søgerens Valg anlægges i enhver af disse.

§ 22.

Søgsmaal, som gaa ud paa at gjøre Arverettigheder eller Fordringer paa Segater eller Dødsgaver gjældende, eller som paa anden Maade angaa Delingen af Dødsboer, saavel som Søgsmaal, hvorved Fordringer paa Arveladeren gjøres gjældende mod Arvingerne som saadanne, kunne anlægges ved den Ret, som i Dødsotekbillet var den Af dødes Hjemthing.

§ 23.

Søgsmaal til Tilbagebetaling af, hvad Noget som Arving eller Kreditor i et under offentlig Skiftebehandling staaende Bo ifølge foreløbigt Udlæg eller endelig Udlodning, som senere i det Hele eller for en Del er funden urigtig, har modtaget, kan anlægges ved Retten paa det Sted, hvor Skiftet holdtes.

§ 24.

Den, der i Medfør af offentlig eller privat Hverv har havt andres Midler under Forvaltning eller skal aflægge Regnskab for dem, kan sagføres for sin Forvaltning eller sit Regnskab ved Retten paa det Sted, hvorfra Forvaltningen er ført, eller hvor Regnskabet skulde aflægges.

Samme Steds kunne ogsaa anlægges Sager, som i Anledning af Forvaltningen eller Regnskabet reises af den, der har ført samme, imod den, for hvem han har ført den eller det.

§ 25.

Søgsmaal til Opfyldelse eller Ophævelse af en Retshandel eller i Anledning af dens Mistligholdelse eller ikke behørig Opfyldelse kunne anlægges ved Retten paa det Sted, hvor Retshandelen ifølge Parternes udtrykkelige eller stillkørende Vedtagelse, ifølge Lovens Bestemmelser eller ivoorigt ifølge de foreliggende Omstændigheder skulde opfyldes.

Tilkommer der Sagsøgte et Valg mellem flere bestemte Opfyldelsessteder, kan Sagen, saalænge Sagsøgte ikke maa anses at have erklæret sig for et af dem, anlægges ved Retten paa ethvert af disse Steder.

§ 26.

Sager, hvorved der søges Erstatning eller Opreisning i Anledning af retsstridige Skadetilsioielsen eller andre Retstrænkelsen, kunne anlægges paa det Sted, hvor Skadetilsioielsen eller Retstrænkelsen er foregaaet. Har den retsstridige Skadetilsioielse eller Retstrænkelsen, hvorover der klages, været udøvet i flere Retstredje, kan Sagen anlægges i hvilken som helst af disse.

§ 27.

Mobfordringer, forsaavidt disse ifølge § 101 kunne fremsættes, behandles ved den Ret, hvor Hovedsagen er afhængiggjort, saafremt denne ikke ifølge Mobfordringens Bestaendighed er ubeluffet fra at kunne paatjende den, ifr. § 4.

§ 28.

Naar flere Sagsødere skulle eller dog kunne sagføres under Et, og Sagen ikke ifølge denne Lov har noget særligt Bærnehing, kan den anlægges ved enhver Ret, som for nogen af Sagsøderne er Hjemthing.

§ 29.

Den i § 594 1ste Stykke omhandlede Arrestforfølgningssag kan anlægges ved Retten paa det Sted, hvor Arresten er gjort, eller, dersom den udtrækkes til Gjenstande, der

forefindes i flere Retstæbte, hvor den er begyndt, alt forsaavidt der ikke gives nogen anden Ret i Riget, ved hvilken Sagen, bortset fra Arresten, kunde anlægges.

§ 30.

Kan Sagen i Medhold af denne Lov anlægges ved flere forskellige Retter, har Sagsøgeren Valget, forsaavidt ikke Andet fremgaar af Lovens Forskrifter.

§ 31.

Naar Parterne vedtage det, kunne de indbringe deres Sag for hvilken af samtlige ligeartede Retter i første Instans de ville, uden at Rettens Samtykke behøves. Saadan Enighed mellem Parterne antages at finde Sted, naar ikke den mødende Sagsøgte paa behørig Maade og i rette Tid under Sagen fremsætter Værnethingsindsigelse, jfr. §§ 173—176.

§ 32.

Ublændinge kunne sagsøges her i Riget, forsaavidt nogen Ret ifølge de foranskaaende Regler kan anses som Værnething i Sagen.

Gives der ingen Ret i Riget, ved hvilken Sagen imod Ublændingen herefter kan anlægges, skal det, forsaavidt ikke særlige traktatmæssige Bestemmelser ere til Hjælp derfor, være Ublændingen tilkaldt i Sager angaaende Formueretsforhold at sagsøge Ublændingen i den Retstæbte, hvor han opholder sig eller har Gods.

Kapitel III.

Om de Tilfælde, hvor Rettens Personer som inhabile skulle eller kunne udelukkes fra eller fritages for at handle i Sagen.

§ 33.

Ingen Dommer maa handle i en Sag, naar han

- 1) selv er Part i Sagen eller af dens Udfald kan have Glæde eller Fordele, saavel som naar det iøvrigt under Sagen bliver nødvendigt at bedømme hans egen tidligere Færd.
- 2) er beslagt eller besvogret med nogen af Parterne i op- eller nedstigende Linie eller i Sidelinien saa nær som Søskende, eller er en af Parternes Hylfælde, Børge, Kurator, Adoptiv- eller Pleiefader, Adoptiv- eller Pleieføn.
- 3) er beslagt eller besvogret i op- eller nedstigende Linie eller beslagt i Sidelinien saa nær som Søskende med nogen i Sagen optrædende Sagsfører eller anden Rettergangsfuldmægtig for nogen af Parterne.
- 4) har aflagt Vidnesbyrd eller været Syns- eller Skjønsmænd i Sagen eller handlet i den som Sagsfører eller iøvrigt som Rettergangsfuldmægtig for nogen af Parterne.
- 5) som Dommer har handlet i Sagen i den underordnede Instans.

Med Anvendelse af den under Nr. 1 givne Regel bliver dog at iagttage, at den Omstændighed, at Dommeren, fordi flere Embedsvirksomheder ere forenede i hans Person, tidligere af den Grund har havt med Sagen at gøre, ikke i og for sig medfører Inhabilitet, naar der dog ikke efter de foreliggende Omstændigheder er Grund til at antage, at han har nogen særegen Interesse i Sagens Udfald.

§ 34.

I de i foregaaende Paragraf omhandlede Tilfælde er Dommeren, hvis han er Enkeltdommer, pligtig efter Kjendelse, aflagt af ham selv, at vige sit Ede. Deltænder han